XI. évfolyam. Baja, 1911. szerda május 24 98 szám.

BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társszerkesztő: Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil

Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Lakásmizéria.

Baja, 1911. május 23

A napi politikának, az országosnak és a helyi politikának van ez a hely rendszerint szentelve. Itt szokás megbeszélni a politika eseményeit és itt szokás kritikát gyakorolni a helyi közigazgatás felett. Térjünk el az egyszer a rendes, a meggyökeresedett, a megcsontosodott szokástól és foglalkozzunk ezúttal egy olyan dologgal, amely mindenkit érdekel, amely mindenkinek a húsába vág.

Beszéljünk egyszer a lakásmizériáról, arról a bajról, amelyet mindenki, aki nincsen abban a szerencsés helyzetben, hogy a maga házában lakjék, megérez és nagyon is megszenved abban a pillanatban, amikor bármi okból lakást kell változtatnia. Nincsen sok olyan város az országban, ahol olyan nagy a lakáshiány, mint itt minálunk.

Most, hogy a májusi házbérnegyed elmult és letelt a városi szabályrendeletben meghatározott felmondási idő is, nehéz kő esett le a szivéről azoknak a bérben lakó embereknek, akiknek nem mondotta fel a házigazda a lakást. Meg könnyebülten sóhajtanak fel, hogy hála Istennek, nem kell lakás keresés céljából nagy expedicióra indulni és ha bekövetkezik a másik negyed, nem kell a házi bútort és minden egyéb cók-mókot kocsira dobni és azzal a szokatlan és rideg új otthonba vándorolni.

Most alig ismerünk nagyobb bajt és kellemetlenséget, minthogy valaki kénytelen legyen Baján lakást keresni és lakást változtatni. Alig van a mi városunkban megfelelő lakás és épen ezért idegenkednek az emberek a lakásváltoztatástól. Ha a régi lakás nem is olyan jó, olyan otthonos, és nem is nyujt annyi kényelmet, mint amennyit megkivánhatna a lakó a fizetett házbér ellenértéke fejében, még is csak nagy nehezen hagyják el az emberek a régi lakást. Inkább nélkülöznek valami kényelmet, mert nem bizonyos, hogy kapnának még olyat is, mint a meglevő. Baján kevés a lakás. Ennek bizonyitéka az a körülmény is, hogy idegenek, akik ide akarnának költözni, nem jönnek Bajára, mert nem kapnak lakást.

Baj az, hogy éppen úgy, mint egyéb téren, itt is hiányzik nálunk a vállalkozási szellem. Sehol sem épitenek oly kevés bérházat, mint itt, ebben a városban. Pedig bérházak épitése eléggé kifizetődő vállalkozás volna.

Az idén még is vett volna egy kis lendületet az épitkezés. Most az a baj, hogy hirtelen beütött az épitőipari sztrájk. Pedig nagyon is kivánatos, nagyon is üdvös volna, ha minél több épület készülne el, hogy elháritsuk a mind nyomasztóbbá váló lakásmizériát.

A város közgyülése.

— Mit tárgyal a közgyülés. —

Baja város törvényhatósági bizottsága f. évi május hó 26-ik napján d. e. 10 órakor rendkivüli közgyülést tart, melyre a következő tárgysorozat van kitűzve:

1. Polgármester jelentése Hieronymi Károly keresk. miniszter elhunytáról.
2. Lukács László miniszter leirata a keresk. m. kir. miniszterium ideiglenes vezetésének átvételéről.
3. Polgármester jelentése dr. Hauser Mór volt bajai polgármester elhunytáról.
4. Ugyanannak jelentése Devics Alajos v. közgyám elhalálozásáról.
5. A m. kir. belügyminiszter leirata Baja város hordójelző hivatalának felállitása és a szervezési szabályrendeletnek a mértékhitelesitő hivatalra vonatkozó részének módositása tárgyában.
6. A keresk. m. kir. miniszter leirata az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.-cikkel a törvényhatósági közutak kiépitésére folyósitott segélyösszegek ellenében a közuti alap birtokában lévő, nem jövedelmező h. é. vasuti törzsrészvényeknek az államkincstár tulajdonába való átengedése tárgyában.
7. Zemplén vármegye közönségének meghivója Kossuth Lajos érczszobrának f. évi május hó 28-án végbemenendő leleplezési ünnepélyre.
8. A városi tanács javaslata az 1910. évi gyámpénztári mérleg jóváhagyása iránt.
9. Ugyanannak jelentése ingyenes népfürdő felállitása iránt megtartott árlejtés eredményéről.
10. Ugyanannak jelentése a csedőrlaktanya szobafestői munkáinak helyreállitása iránt megtartott árlejtés eredményéről.
11. Ugyanannak jelentése a rendőrkapitányi hivatal részére egy irógépnek beszerzése iránt.
12. Ugyanannak jelentése a Szentjános városrészi Northon-kut fürási munkálatainak tárgyában.
13. A bajai molnár ipartársulat kérvénye a Ferenc-csatornának Sugovica-ágában fizetendő karópénz tárgyában.
14. A városi zálogintézeti alkalmazottak kérvénye az államsegélyből a városi tisztviselők részére a mult évben jutott hányadnak megfelelő segélyösszeg megszavazása iránt.
15. Özv. Devics Alajosné volt v. közgyám özvegyének kérvénye özvegyi nyugdij és gyermeknevelési járulék megállapitása iránt.
16. Weress Ilona óvónő kérvénye a kisdednevelők orsz. egyesületének közgyülésére való kiküldetése és 30 kor. segélyösszeg kiutalványozása iránt.
17. A m. kir. államvasutaknak megkeresése a szabadka—bajai vonal elsőrangusitása folytán kisajátitandó 73 négyszögölnyi ut és árok területnek ingyenes átengedése iránt.
18. Schmidt Ferencné ajánlata házának a közkórház részére való megvétele iránt
19. Bognár Józsefné ajánlata házának a közkórház részére való megvétele iránt.

Bernschütz Jóska

nevét ki ne ismerné itt minálunk. Hiszen Jóska barátunk a mi városunk hirhedt szülötte és volt idő, amikor minden gazság, minden lopás, nagyobb stilü komiszkodás, rablás, utcai támadás és az Isten tudja még mi minden egyéb szoros és szerves összefüggésben volt az ő nem éppen becses személyével. Valahányszor rendőrkézre került Jóska és a rendőrség a törvényszék elé állitotta, hogy viselt dolgaiért elvegye a méltó büntetését, megannyiszor elővette az őrültséget, a beszámithatatlanságot és kirántotta magát a hinárból. Egy kicsit bevitték az elmegyógyintézetbe, ott ápolták egy ideig, aztán gyógyultként szabadjára eresztették. Jóska pedig, alig hogy szabad földet érzett a lába alatt, megint csak elölről kezdte. Egyszer aztán beütött a baj. Megint biróság elé került, az orvosok ezuttal épelméjünek mondották és a biróság dutyiba dugta városunk «kalandos» természetű szülöttét. Ezért aztán Jóska, amikor kiszabadult a fegyházból, megátkozta szülővárosát és a szabadkai törvényszéket és kimondotta rájuk a bojkottot. Itt ő bizony nem lop többet. Elment másfelé.

Azóta sokáig nem hallottunk felőle semmit. Se jót, se rosszat. Azt hittük, hogy Jóska megtért bünösként jó útra tért. Ebből a hiedelmünkből aztán most kiábránditott bennünket a pécsi törvényszék. Ma hivatalos átirat érkezett Pécsről Baja város tanácsához, amelyben értesitik Baja várost, hogy szerelmetes szülötte, Bernschütz József megint nagyon sok rossz fát tett a tüzre. A derék ifju egy csomó hamisitáson és egyéb apró

bünczselekményen kivül 3 lopás és három csalás büntettében mondatott ki bűnösnek, amiért a pécsi törvényszék Bernschützre 8 évi és 3 havi fegyházbüntetést és 21 évi hivatalvesztést, mint összbüntetést szabott ki.

1938-ban tehát — eddig terjed a hivatalvesztés büntetése — vállalhat hivatalt Benschütz, ha ugyan akad olyan bolond hivatal, amely alkalmazza a kiváló multu férfiút.

Választási epilogus.

Innen-onnan egy esztendeje mulott már annak, hogy a mult esztendei országgyűlési képviselőválasztás lezajlott. Az a választás a a szó igaz és való értelmében zajlott. Az ellenzéknek ezer és ezer erőszakoskodással kellett megküzdenie.

A választás egyik ékes és diszes jelenete volt az is, amikor a függetlenségi párt egyik emberét, Genál András éjnek idején megtámadták és megverték. Genál András a biróságnál feljelentette a támadóit Gyurosovics István, Gyurosovics Mátyás, Madár Zsigmond, Keszeity Mátyás és Klein János személyében.

A feljelentés folytán megindult az eljárás és a tárgyalást le is folytatták Baján, az itteni járásbiróságnál, ahol az összes vádlottakat felmentették. A sértett Genál András nem nyugodott meg az itéletben, hanem felebbezett.

Igy került az ügy a szabadkai királyi törvényszékhez, ahol aztán most szombaton került az ügy tárgyalásra.

A szabadkai törvényszék megváltoztatta az első biróság itéletét, amennyiben Gyurosovics Istvánt, Gyurovics Mátyást és Madár Zsigmondot az enyhitő körülmények tekintetbe vételével 5—5 napi fogházra átváltoztatható 50—50 korona pénzbirságra itélte, mig Keszeity Mátyást és Klein Jánost felmentette.

Amig az asszony odajár,

addig a ferj felakasztja magát.

Rémes meglepetés érte tegnap délután Tinusz Jánosnét, a Szent László utcában lakó halászmesternét. Tinuszné tegnap délután, ebéd után elment a szomszéd utcában a dolgát végezni. Amig odajárt, addig otthon maradt az ura és a ház körül tett-vett mindenfélét. Amikor az asszony elment hazulról utána szólt az ura, Tinusz János:

— Nem kell sietned. Nekem semmi dolgom. Itthon maradok ugy is.

Amikor ugy két óra felé hazament Tinuszné és be akart nyitni a kapun, az zárva volt. A kapu kulcsa oda volt akasztva a kapufélfára. Az udvarba érve látta, hogy a lakás is zárva van. Ugy gondolta, hogy az urának hirtelen valami dolga akadt. Erre vallott az is, hogy a lakás kulcsa a megszokott helyre volt eldugva.

Tinuszné felment a padlásra, hogy megnézze az odaakasztott fehérneműt.

Alig lépett azonban a padlásra, rémes látvány tárult elébe. Az ura ott lógott a padlás gerendáról. A szegény asszony ijedtében rémeset sikoltott és elájult.

A sikoltásra felfutottak a szomszédok a padlásra és elhivták a Madách-utcában lakó Schubert Rezső borbélyt, aki Tinuszék veje. Schubert levágta ipát a gerendáról, levitte az udvarra, élesztési kisérleteket tett, de hiába. Később a helyszinére érkezett Koller Dezső tb. rendőrfőkapitány és dr. Beczássy Gyula tiszti orvos is, akik azután a halált konstatálták.

Az öngyilkosság oka teljesen érthetetlen. Anyagi gondja nem volt Tinusznak és a családi élete is zavartalan volt.

A tej

olyan életszükséglete az embernek, mint a mindennapi száraz falat kenyér. Életszükséglete az szegénynek, gazdagnak, felnőttnek, gyermeknek és betegnek egyformán. A tej igazi néptáplálék. És ez a közszükségletet képező mindennapi élelmiszer az, amellyel a legtöbb és a leggyalázatosabb visszaélés történik. A tejet a legszemérmetlenebbül hamisitják

A tejhamisitásban a szentistváni tejes kofák járnak elől. Azok érték el a legnagyobb rekordot a vizezésben és a büntetésben, amikor még következetesen üldözték őket. Egyidő óta azonban szünetel a tejhamisitók üldözése és most annál fokozottabb hévvel hamisitják a kofák a tejet.

Egy, a Budapesti-uton lakó olvasónk behozott ma egy üveg megaludt tejet. Ebben a tejben körülbelül 1/3-ad részt tesz ki a tej és 2/3-ad részt tesz ki a viz. Tehát több benne a viz, mint a tej. Olvasónk felvitte a tejezett vizet a rendőrséghez. A kofa nevét — kitől a tejet vette — persze nem tudja. Jó volna, ha a rendőrség egy kis figyelmet forditana a Budapesti-úton árusitó tejes kofákra.

Telefonhirek.

Budapest, 1911. május 23

A képviselőház ülése

Végre hosszu műháboruskodás után meg volt a nagy dolog. Hazay Samu honvédelmi miniszter beterjesztette a véderőjavaslatot. Ezután áttértek a kultusztárca tárgyalására Ostffy Lajos Kossuth-párti a javaslat ellen szól. Tisza István sürgeti a zsidók helyzetének rendezését. Sajnálja hogy az orthodoxok és neologok között harc folyik és ez által nem lehet megvalósitani a zsidó autonomiát Illojális, hogy az ultramantán katholikusok elnyomják a liberális katholikusokat Giesswein Sándor polemizál Tiszával.

Bánffy Dezső báró

állapota változatlanul válságos és minden pillanatban várják az orvosok a halálát.

A király

állapota teljesen kielégitő. Ma fogadta az osztrák belügyminisztert külön kihallgatáson.

NAPIHIREK

Esküvő. Aczél Lajos, a bajai Munkásbiztositó pénztár igazgatója junius hó 4-én délután 1/2 5 órakor esküszik örök hűségre Deutsch Blanka kisasszonynak, a helybeli izr. templomban.

A gyermeknap — mint megirtuk — május hó 25., 26 és 27-én fog megtartatni. Gyüjtő urna lesz felállitva a városi székház, a Tóth Kálmán szobor és a Nemzeti szálloda előtt. A Belváros 13 kerületre, a Józsefváros 3, Istvánmegye, Katonaváros, Kiscsávoly 1—1, Rókusváros 2, Szállásváros 3 és Homokváros 4 kerületre van beosztva, amely kerületekben hölgyek járnak házról-házra a nemes célra.

A Bajai Polgári Olvasó egyesület f. hó 28-án vasárnap d. u. 4 órakor rendkivüli közgyűlést tart, melyre a tagokat a tárgyalandó ügyek fontosságára való tekintetből mennél nagyobb számban való megjelenésre kéri az Elnökség.

Garázda legények. Csunya dolog történt vasárnap éjszaka. A Központi szálloda egyik szolgalegénye kisérte haza a Szigetről szive hölgyét, Szenes Mórek cselédjét. Amikor felértek a partra, egyszerre eléjük toppant négy huszár, kardot rántva több helyen beverték a legény fejét. Aztán kivont karddal üzőbe vették a cselédlányt és egész a Szenesék Erzsébet királyné utcai lakásáig üldözték. Itt a halálra rémült cseléd berohant az udvarra, a huszárok utána és beverték a házban a lakás ablakait és a lakás ajtaját. — Szép kis közbiztonsági viszonyok ezek a mi városunkban, ha éjszaka a Kölcsönös Segélyző egylet épületétől az Erzsébet királyné utcáig végig sikolt egy leány, végig ordit és kivont karddal végigrohan négy huszár és az egész hosszu útvonalon egyetlen egy csendőr vagy rendőr nem akad, aki a rohanó, káromkodó huszárokat feltartóztassa. Szép viszonyok!

Az iskolák telkei. Egy esztendeje és néhány napja múlott annak, hogy Baja város közgyűlése elhatározta, hogy a katonavárosi és kiscsávolyi, valamint a szentjánosi iskola részére egy-egy telket vásárol. 1910. május hó 12-én hozta a közgyűlés ezt a határozatot, aztán jóváhagyás végett felterjesztette a miniszterhez. Végre ma több, mint egy esztendő után megjött a miniszter leirata, amely-

Noé permetezőpor, rézkénpor, kénmáj, kékkő, raffiaháncs
legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló,
szabadalmazott
PERMETEZŐ
kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.
(Napjegyű)
Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók
DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN

ben a közgyűlésnek a szentjánosi iskola telkére vonatkozó részét jóváhagyta, míg a katonaváros—kiscsávolyi telekre vonatkozó határozatot megsemmisitette, mert «illetékes helyről vett értesülése szerint a városnak módjában van alkalmasabb helyen kedvezőbb feltételek mellett telket vásárolni.«

NESTLÉ
az egészséges gyermekliszt
és a beteg gyermek, a gyomorbajosok régóta bevált tápláléka!
Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurutól és elhárítja ezek
A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld NESTLÉ
Wien I., Biberstrasse 11.

ÉRTESITÉS! Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy terrasszom megnyilott. Naponta fagylalt, jegeskávé, mindennemű hüsitő italok és kitünő ételek nagy választékban. — Szeretném Baján is meghonositani, hogy a hölgyközönség is járjon a délutáni ozsonákra és ezért ujitásképp minden szombat és vasárnap délután, valamint ünnepnapokon minden áremelés nélkül ingyen zenét szolgáltatok, melyre a hölgyközönség támogatását is kérem. Mély tisztelettel

DEUTSCH MÁTYÁS
a Nemzeti Szálloda bérlője.

Segédszerkesztő:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Baja város közelében

60 hold szántó, két és fél hold szőlővel, épülettel

azonnal **eladó**. A vételárnak **egyharmadrésze** fizetendő, a többi a **legolcsóbb** :: kamatláb mellett törleszthető. ::

Bővebbet:

Klauber S. bankbizományos BAJA.
Központi Szálló-épület.

Egy gyakorlott

könyvelőt

azonnali belépésre keresünk.

Wagenblatt és **Henerári**
füszerkereskedők.

Bikityi vámon belül az országút mentén fekvő két kat. hold

FÖLDEM

eladó.

Hechtl József.

Értesités.

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség tudomására hozni, hogy az összes

kőbányai sörfőzdék

kizárólagos képviselete engem illet.

Minthogy nyomára jöttem annak, hogy a közönség megtévesztésére kőbányai sör gyanánt nem Kőbányáról származó, hanem a kőbányai sörnél silányabb minőségű sört hoznak forgalomba, bátor vagyok a n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetni, hogy

kőbányai sört

csak azon palackok tartalmaznak, melyek kőbányai vignettával (cimkével) vannak ellátva

Tisztelettel

Trafikant Károly

a Dréher Antal r. t., az Első Magyar Részvényserfőzde, az ifj. Haggenmacher Henrik r. t. és a Polgári Serfőzde Részvénytársaság **bajai vezérképviselője.**

Ki a tisztaságot szereti, az rakassa ki a konyháját és folyosóját

cementlapokkal.

Csináltasson mükőből **kutfedőlapot.**
Vegyen favályu helyet **cementváyut.**
Használjon fahordók h. **cementviztartályt.**
Alkalmazzon vizlevezetéshez **cementcsöv.**
Falépcső helyett **mükőlépcsőt.**

Elvállal bármily betonmunka készitését és mükövek gyártását. Árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgál Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cementárugyára.

Telefon szám 111. Telefon szám 111

Kenyér-sütődémet

megnyitottam.

Naponta kitünő friss kenyér elárusitás.

Egész napon át sütni lehet.

Gedalja Józsefné
Kölcsey-u. 6 sz

Kapható PREISZ BÉLA bőrkereskedésében Baján.

307. szám.
vg. 1911.

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1911. 9426/p. számu végzése folytán a bajai járásbiróságnak 1911. évi V. 406/1. sz. végzése következtében dr. Monostori Gyula bajai ügyvéd által képviselt Füstös József bajai lakos javára 1000 kor. s jár. erejéig 1911. május 4-én foganatositott kielégitési-végrehajtás utján lefoglalt és 3620 koronára becsült következő ingóságok u. m.:

1 tehén, 1 borju, 30 sertés, 1 sorvetőgép és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbiróság 1911. V. 406/3. sz. végzése folytán 1000 korona tőkekövetelés ennek 1910. évi március hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódij és eddig összesen 208 kor. biróilag már megállapitott költségek erejéig Bácsborsódon a 112. sz. házban leendő megtartására 1911. évi junius hó 10. napjának d. u. 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1911. évi május hó 21. napján.

Szegő József,
kir. bir. végrehajtó

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4 1/2 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

BUTOR

legegyszerübb és legelegánsabb kivitelben **készpénzért és részletfizetésre** legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.

Telefon szám: 143. **Meghivásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Nánay Aurél

könyvnyomdája Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák izléses, gyors és jutányos elkészítése!!!

Községi nyomtatvány-raktár!

MEGJELENT

Révai Nagy Lexikona

II. kötete.

KAPHATÓ:

IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében

.·. BAJAN .·.

Csekély havi részletfizetésre is kapható.

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványviz forrás, mely szénsavval telittetik. Az emésztést elősegitő pompás asztali viz.

Telefon 81. sz. Főraktár Baja és vidéke részére: Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő füszerkereskedő cégnél **Baja.**

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

A Kristály ásványviz árai: ½ liter 36 fill. 1 liter 46 fill. 1½ liter 56 fill.

Üres üvegek visszavétetnek: ½ literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1½ literes 20 fillérért

Rézgálicz, Rézkénpor, Kénmáj és Raffiahánes

legjutányosabb árban kapható

Stampfl Jenő cégnél Baján.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.